

'In Venetië begonnen we onderaan: bij het kijken'

Twee Hollandse meiden bouwen gondel van twaalf meter lang

AMSTERDAM - 'Als 'ie af is, ga ik 's zomers varen met touristen. Daar moet je een hoop vergunningen voor hebben, maar ik denk dat ik die wel krijg; het is tenslotte een uniek schip'. De 27-jarige Tirza Mol is de toekomstige eigenaresse van een twaalf meter lange gondel. Met hulp van drie klasgenoten bouwt ze deze als afstudeerproject voor het Hout- en Meubileringscollege in Amsterdam.

Klasgenote Leentje Visser is meegevoerd naar Venetië, om bij gondelbouwer Tramontin vier maanden de kunst af te kijken. 'En daar bleef het ook bij, kijken. We hadden afgesproken dat we mee mochten werken, maar daar kwam weinig van terecht'. 'Nou', lacht Tirza, 'Soms mochten we wel een spijker, die er al half in zat, verder inslaan. Maar zo gek is dat niet; Tramontin's zoon Roberto werkte al 23 jaar in het bedrijf voor hij zijn eerste gondel bouwde. Dus we begonnen onderaan, bij het kijken.'

Toch zijn vrouwen blij dat ze zijn gaan. 'Van kijken leer je altijd meer dan van niet kijken. En ze hebben ons

echt alles laten zien. Waarschijnlijk omdat ze niet bang waren voor concurrentie. We zitten hiernatuurlijk ver uit hun buurt. Ze geloofden ook niet dat we echt een gondel gingen bouwen. Dat kan namelijk niet. Ze dachten ook serieus dat vrouwen niet zwellen.'

Helaas kunnen ze veel van wat ze hebben geleerd niet gebruiken. 'De Tramontins bouwen van massief hout, wij van plaatmateriaal. We hadden wel eerst massieve spanten, maar die zijn door de droogte uit elkaar geklapt. En een massieve huid kan sowieso niet. Dan moet je hem namelijk branden en dat is veel te gevaarlijk hier op school. Onze burens in Italië bouwden van plaatmateriaal. Maar daar konden we niet te vaak gaan kijken, want eigenlijk was dat heilig-schennis. Grootvader Tramontin heeft honderd jaar geleden de asymmetrie aan de gondel toegevoegd en sindsdien bouwt de familie haar gondels op dezelfde manier. Op dezelfde bouwopstelling zelfs. En zo hoort het.'

'Hun plaatmateriaal is heel bijzonder: vijflaags en alleen de middelste dwars

op de andere vier. Superflexibel. We hebben gekeken of we dit materiaal hier ook konden krijgen, maar volgens Bruijnzeel bestaat het niet. Het feit dat wij het zelf hebben gezien, veranderde daar niets aan. Importeren is te duur. De gondel gaat nu al 10.000 gulden kosten. Gelukkig worden we gesponsord. Het plaatmateriaal krijgen we van Rapid en de epoxy van Repair Vision.'

'Vorige week zijn we begonnen de bouwmal op te stellen. Heel spannend. Je hebt wel tekeningen, maar het uitstroken moet toch zo'n beetje op het oog. En dan moet je op een gegeven moment besluiten dat het goed is. We maken eerst de zijden. Voor het vlak moeten we de gondel keren. Die heeft een geweldige zeeg, dus moeten we maar steigers bouwen. Want gaten in de vloer voor de punten, zoals de Tramontins hadden, mogen we denk ik niet maken. En als de bouw klaar is, zien we wel hoe 'ie vaart.'

De dames zijn niet van plan een productielijn op te zetten. 'We bouwen gewoon nu een gondel. Je kunt niet

● Tirza Mol bouwt met hulp van drie klasgenoten een twaalf meter lange gondel als afstudeerproject voor het Hout- en Meubileringscollege in Amsterdam. 'Makkelijk is het niet. Het vlak is getordeerd en alles is asymmetrisch. Maar het is wel heel leuk om te doen. En als 'ie af is, zien we wel hoe 'ie vaart.' (Emiel van Lint)

steeds hetzelfde doen'. Tirza wil na de opleiding varen in de zomer en 's winters bootjes opknappen. 'Ook niet tot in lengte van dagen, maar voorlopig lijkt me dat heel leuk. In elk geval een stuk beter dan psychologie, wat ik ook

heb gestudeerd'. Leentje weet het nog niet precies. 'Ik heb m'n groot vaarbewijs, van toen ik schipper was in de chartervaart. Misschien kan ik daar wat mee. Ik werk ook bij de water-taxi's. Maar het lijkt me ook leuk om

nog een tijdje uit Nederland weg te gaan. Naar Main bijvoorbeeld. Daar zijn cursussen botenbouw van tien maanden. We hebben straks natuurlijk wel een gondel gebouwd, maar dat betekent niet dat ik alles weet.'